

Grootschalige toepassing sport- en beweeginnovaties

Datum geplaatst: 11 september 2024

Deadline uitgewerkte subsidieaanvraag: **5 november 2024, 14:00 uur**

Inhoud

1. Samenvatting	1
2. Doel subsidieoproep.....	1
2.1 Sportinnovator	4
3. Voorwaarden en verplichtingen.....	4
3.1. Voorwaarden	4
3.1.1. Wie mogen aanvragen?	5
3.1.2. Op welke doelgroep(en) richt u zich?.....	6
3.1.3. Welk bedrag kunt u aanvragen?	6
3.1.4 Staatssteun voorkomen	6
3.1.5. Praktische voorwaarden.....	7
3.2. Verplichtingen	8
4. Beoordeling en prioriteitstelling	8
4.1. Beoordelingsprocedure	8
4.2. Relevantiecriteria	8
4.3. Kwaliteitscriteria.....	9
4.4. Prioriteitstelling	9
5. Indienen.....	10
5.1 Indiening via Mijn ZonMw	10
5.2 Tips	10
5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	10
5.4 Inhoudelijke vragen	10
5.5 Technische vragen	10
5.6 Downloads en links.....	10
6. Bijlagen.....	11
Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB-de-minimisverordening.....	12
Bijlage 2 – Staatssteun – DAEB.....	13

1. Samenvatting

Wie

Een subsidieaanvraag wordt ingediend door een samenwerkingsverband van:

- één organisatie met een succesvolle sport- en beweeginnovatie die gereed is voor grootschalige toepassing. Deze organisatie moet hoofdaanvrager en bestuurlijk verantwoordelijke zijn. Andere organisaties zijn mede-aanvrager.
- tenminste drie organisaties die de innovatie als afnemer gaan implementeren. Zij dienen als 'early adopter'. Afhankelijk van de innovatie kunnen dit bijvoorbeeld bedrijven zijn (met medewerkers als einddoelgroep), scholen zoals ROC's (met studenten als einddoelgroep) of gemeenten/ sportbedrijven/ welzijnsorganisaties (met inwoners als einddoelgroep).

Minimaal drie organisaties moeten dus als (nieuwe) afnemer meedoen, maar bij voorkeur richt het plan zich op (veel) meer dan drie nieuwe afnemers en worden een groot bereik en grote impact nagestreefd. Ook andere soorten organisaties kunnen onderdeel uitmaken van de aanvraag.

Waarvoor

Sportinnovator wil met deze subsidieoproep drempels bij organisaties en marktpartijen wegnemen om succesvolle innovaties die klaar zijn voor toepassing op grote schaal te implementeren. De innovaties die worden gestimuleerd dragen bij aan meer sporten en sportief bewegen van mensen in Nederland en in het bijzonder van volwassenen met een lage sociaaleconomische positie (SEP).

Wat

Er kan maximaal 250.000 euro subsidie worden aangevraagd. Er is 50% eigen bijdrage vereist. Een project duurt maximaal 18 maanden. Maximaal een kwart van de subsidie kan worden ingezet door de eigenaar van de innovatie om de eigen organisatie gereed te maken voor grootschalige toepassing. Minimaal driekwart van de aangevraagde subsidie is bestemd voor het wegnemen van implementatie-uitdagingen bij afnemers die de innovatie als zogenaamde early adopters of early majority gaan toepassen. Afnemers spreken de intentie uit om na een succesvolle pilotfase de innovatie ook na de projectperiode bij de ondernemer af te nemen.

Er is in totaal 1.500.000 euro beschikbaar. Hiervan is 500.000 euro beschikbaar voor projecten die zich specifiek richten op volwassenen met een lage SEP.

Wanneer

Toelichting op procedure ZonMw (online)	16 mei, 11- 12 uur
Vragenuur met adviseurs Sportinnovator (online)	28 mei, 14-15 uur
Vragenuur met adviseurs Sportinnovator (online)	13 juni, 8.30-9.30 uur
<i>Meld je hier aan voor de bijeenkomst(en), dan ontvang je de Teams-link</i>	
Deadline indienen projectidee	8 juli, 14:00 uur
Ontvangst advies commissie	11 september 2024
Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	5 november 2024, 14:00 uur
Ontvangst commentaar referenten	25 november
Deadline wederhoor	4 december, 14:00 uur
Interviewvergadering	16 december
Besluit	Medio januari 2025
Uiterlijke startdatum	15 februari 2025
Consortiumovereenkomst	Uiterlijk 3 maanden na besluit

2. Doel subsidieoproep

Sportinnovator wil met deze subsidieoproep drempels bij organisaties en marktpartijen wegnemen om succesvolle innovaties die klaar zijn voor toepassing op grote schaal te implementeren. De innovaties die worden gestimuleerd dragen bij aan meer sporten en sportief bewegen van mensen in Nederland en in het bijzonder van mensen die nu nog onvoldoende bewegen. Een deel van het budget in deze subsidieoproep is gereserveerd voor innovaties die zich specifiek richten op volwassenen met een lage sociaaleconomische positie (SEP).

Een kwart van de subsidie kan worden ingezet door het bedrijf met de innovatie om de eigen organisatie gereed te maken voor grootschalige toepassing. Minimaal driekwart van de aangevraagde subsidie is bestemd voor organisaties en marktpartijen die de innovatie als zogenaamde early adopters en/of early majority gaan implementeren (afnemers). Afhankelijk van de innovatie zijn de afnemers in het project bijvoorbeeld bedrijven (met medewerkers als einddoelgroep), scholen zoals ROC's (met studenten als einddoelgroep) of gemeenten/ sportbedrijven/ zwembaden/ welzijnsorganisaties (met inwoners als einddoelgroep). De looptijd van een project is maximaal 18 maanden. De afnemers zijn bij aangetoond succes voornemens de innovatie voor langere periode af te nemen.

Meer sporten en sportief bewegen

Ondanks allerlei mooie lokale initiatieven en gerichte sportstimulering blijven sportdeelnamecijfers in Nederland al jaren ongeveer gelijk en voldoet slechts 43% van de Nederlanders aan de beweegrichtlijnen. Er is veel kennis beschikbaar en er zijn veel sport- en beweeginnovaties ontwikkeld, maar het lukt meestal niet om die op grotere schaal toegepast te krijgen. Daar wil Sportinnovator bij helpen. Sportinnovator wil ondernemers met een succesvolle innovatie en (potentiële) afnemers ondersteunen met een subsidie om belemmeringen voor grootschalige toepassing weg te nemen. Met deze subsidie richten we ons op innovaties die reeds succesvol bijdragen aan meer sporten of sportief bewegen van mensen in Nederland.

Binnen deze oproep wordt een brede definitie van 'sport' gevolgd. Het gaat dus niet alleen om deelname aan wedstrijd sport in verenigingsverband, maar ook om bijvoorbeeld deelname aan sportactiviteiten (individueel of in groepen) in de openbare ruimte of bij commerciële sportaanbieders. En het kan bijvoorbeeld ook gaan om dansen of innovatieve sportvormen die in de afgelopen jaren zijn bedacht en groepen mensen daadwerkelijk meer in beweging krijgen. We hanteren naast sport ook de term sportief bewegen om te zorgen voor enige afbakening. We richten ons met name op sporten in relatie tot vrijetijdsbesteding, spel en/of ontspanning. We richten ons niet op bewegen in relatie tot bijvoorbeeld bewegen tijdens schooltijd (bijv. gymles en bewegend leren), werk (minder zitten, vitale werknemers) of mobiliteit (actief transport). De oproep richt zich ook niet op gaming en e-sports, waarin bewegen nauwelijks een rol speelt. Active gaming behoort wel tot de mogelijkheden. Innovaties en het opschalen daarvan moeten dus bijdragen aan meer sporten en sportief bewegen. Dit kan ook indirect zijn via innovaties die inspelen op de kwaliteit en toegankelijkheid van het sportaanbod, waardoor mensen meer gaan sporten of juist langer blijven sporten of sportief bewegen. De relatie tussen het verbeteren van de kwaliteit en/of toegankelijkheid van het sportaanbod en meer of langer blijven sporten moet dan wel duidelijk zijn aangetoond.

Sport en sportief bewegen voor volwassenen met een Lage SEP

Er zijn niet veel innovaties die op grote schaal worden toegepast om mensen met een lage SEP¹ aan het sporten en sportief bewegen te krijgen. Dat heeft er voor een deel mee te maken dat het gaat om groepen mensen in een kwetsbare positie, die te maken hebben met meerdere, vaak complexe, persoonlijke uitdagingen. Belemmeringen om te sporten en bewegen hebben onder meer te maken met bestaanszekerheid en er is vaak wantrouwen naar instituties. Ook speelt het sociale netwerk van mensen met daarin rolmodellen die invloed hebben op gedrag een grote rol. Patronen qua gedrag en leefstijl zijn lastig veranderbaar en worden vaak van generatie op generatie overgedragen. Een succesvolle innovatie gericht op mensen met een lage SEP moet rekening kunnen houden met de specifieke context waarin mensen leven en aansluiten op hun (persoonlijke) wensen en mogelijkheden. Zie ook dit [overzichtsartikel](#) voor meer informatie.

Succesvolle innovaties

Deze oproep richt zich op innovaties die in de praktijk hebben aangetoond bij te dragen aan meer sporten en sportief bewegen en de ambitie en mogelijkheden hebben om op te schalen. Er moeten reeds eerste afnemers zijn waar de innovatie succesvol is (ontwikkeld en) toegepast met deelnemers aan sportactiviteiten die de innovatie positief waarderen. Er moet zicht zijn op de werkzame principes van de innovatie en impact die het heeft op deelnemers. Als een innovatie al door tien procent of meer van de beoogde markt wordt toegepast dan hebt u de stap naar grootschalige toepassing reeds gemaakt en past uw innovatie niet bij het doel van deze oproep.

¹ [De sociaaleconomische positie](#) (SEP) is de positie die iemand inneemt op de maatschappelijke ladder. De sociaaleconomische positie kan op verschillende manieren worden berekend, maar wordt meestal gemeten aan de hand van inkomen, opleiding of beroepsstatus. Er is een grote kloof qua sport- en beweegdeelname tussen mensen met lage inkomens en die praktisch geschoold zijn ten opzichte van mensen met hogere inkomens en die theoretisch geschoold zijn.

Naar grootschalige toepassing

De stap maken van lokaal succesvol naar grootschalige toepassing blijkt in de praktijk weerbarstig. Er zijn allerlei (theoretische) denkkaders rondom begrippen als opschalen, implementatie, adoptie en borging en daar wordt steeds meer onderzoek naar gedaan. In uw subsidieaanvraag is het belangrijk dat u expertise hebt of betreft in uw project over opschalingsstrategieën of implementatieprocessen en daar een visie en onderbouwde aanpak bij formuleert. Die kan per project verschillen en hangt onder meer af van de innovatie, het domein waarin u actief bent en het type opschaling dat u nastreeft. Processen bij technologische productinnovaties worden vaak bekeken vanuit Technology Readiness Levels (TRL). Een aanvullend denkkader vormt Stakeholder Readiness Levels (SRL), waarbij belemmeringen bij stakeholders om innovaties te implementeren centraal staan (zie nadere uitwerking in kader).

Stakeholder Readiness Levels

Door te kijken naar SRL maak je concreet in hoeverre een organisatie en omgeving klaar zijn voor toepassing van een bepaalde innovatie. Vijf volgordelijke elementen zijn van belang:

- Waarde: eindgebruiker(s) ervaren de meerwaarde van de innovatie
- Draagvlak: er is enthousiasme binnen organisatie(s) en zicht op tegenkrachten
- Kosten: zijn voor zowel ontwikkeling als toepassing in beeld en haalbaar
- Inpasbaarheid: de innovatie is inpasbaar in bestaande of nieuwe processen en zorgt niet voor een te grote veranderdruk
- Risico's: zijn bekend en beheersbaar

Rijkswaterstaat ontwikkelde een [online tool](#) om SRL in kaart te brengen.

Opschalingsstrategieën

Wat betreft opschaling kan een onderscheid worden gemaakt tussen:

- Scaling in: het experiment dat met hulp van tijdelijke middelen succesvol bleek, wordt de normale werkwijze van de organisatie.
- Scaling out: de innovatie wordt ook op andere locaties getest.
- Scaling up: voor een innovatie die in de pilot succesvol bleek, is een aanpassing van beleid nodig.
- Scaling deep: er is brede steun nodig vanuit de samenleving voor de nieuwe aanpak, inclusief aanpassingen aan het systeem, het beleid én het gedrag van burgers.

Een plan voor opschaling kan meerdere van bovenstaande elementen bevatten. Bij deze oproep gaat het met name om 'scaling out' en 'scaling in', maar mogelijk dat er ook aandacht moet zijn voor 'scaling up' en 'scaling deep'. Op zich is het belangrijk dat het project vooraf al kan rekenen op draagvlak bij afnemers en aansluit op beleid en behoeften van burgers. Tegelijk is het goed mogelijk dat borging in beleid en draagvlak bij bestuurders en burgers nog een belemmering is die aangepakt moet worden om te zorgen voor blijvende toepassing (en mogelijk benodigde financiering).

Verschillende factoren en kaders

Voor sociale en duurzame innovaties is al eens een denkkader gemaakt over opschaling en verschillende (typen) factoren daarbij, zie [hier](#) op pag. 1021. Wat werkt bij implementatie van sociale interventies is [hier](#) opgetekend door Movisie. En recent werd nog onderzoek gedaan naar de implementatie van preventieve interventies in relatie tot gezondheidszorg, zie [hier](#).

Early adopters en early majority

Een veelgebruikt model om te kijken naar de beoogde organisaties die een innovatief product of concept afnemen (klanten) is dat van [Rogers](#). Dit maakt een onderscheid tussen innovators, early adopters, early majority, late majority en laggards. We richten ons met deze oproep in algemene zin vooral op de toepassing van een innovatie bij early adopters en/of early majority. De groep klanten 'early adopters' is visionair en gelooft in het product of concept. Vanuit deze oproep kunnen belemmeringen wat betreft inpasbaarheid in bestaande processen of systemen, kosten of risico's worden getest en weggenomen. Als het lukt om een innovatie succesvol toe te passen bij de early adopters dan blijkt vaak een sneeuwbaaleffect te kunnen ontstaan naar de early majority. Voor deze grote groep klanten is de mening van early adopters vaak heel belangrijk.

Activiteiten waar subsidie voor kan worden aangevraagd

Een kwart van de aangevraagde subsidie kan worden ingezet door het bedrijf met de innovatie om de eigen organisatie gereed te maken voor grootschalige toepassing. Driekwart van de subsidie is beschikbaar voor implementatie-activiteiten bij nieuwe afnemers. Minimaal drie organisaties moeten als nieuwe afnemer onderdeel uitmaken van de subsidieaanvraag. Bij voorkeur richt het plan zich op (veel) meer dan drie nieuwe afnemers en worden een groot bereik en grote impact nagestreefd. Precieze aantallen en bereik dient u helder te onderbouwen in uw plan en dat zal onder meer afhangen van het type innovatie, implementatie-uitdagingen en mogelijkheden.

De subsidie is dus grotendeel beschikbaar om belemmeringen bij afnemers die van toepassing zijn bij implementatie van de innovatie weg te nemen. De subsidie mag door de afnemer niet worden ingezet voor het aankopen van de innovatie (product/dienst) of reguliere uitvoeringskosten van het sport- en beweegaanbod. Deze kosten maken geen onderdeel uit van de implementatie-activiteiten en mogen niet door afnemers als eigen bijdrage worden opgevoerd op de begroting. Wel kan de subsidie worden ingezet voor allerlei implementatieactiviteiten en onderzoek.

Maximaal een kwart kan worden ingezet door de eigenaar van de innovatie om de eigen organisatie gereed te maken voor grootschalige toepassing. Interne processen moeten mogelijk worden aangepast om grotere groepen klanten te kunnen blijven bedienen, denk aan automatisering, digitalisering en opleiding van (nieuw) personeel.

2.1 Sportinnovator

Sportinnovator is hét sportinnovatienetwerk van Nederland. De missie van Sportinnovator is het aanjagen en toepassen van innovaties voor een leven lang met plezier sporten en sportief bewegen. Dat doet Sportinnovator in opdracht van het ministerie van VWS. Het ecosysteem van Sportinnovator bestaat uit Sportinnovator-centra, sportinstellingen, bedrijfsleven, kennisinstellingen en gemeenten. Zij werken samen aan baanbrekende innovaties. Sportinnovator ondersteunt ook vernieuwingen die bijdragen aan prestatieverbetering in topsport en aan het sneller verduurzamen van de sport en sportaccommodaties.

Sportinnovator heeft een aanvullende opdracht van het ministerie van VWS gericht op het sporten en sportief bewegen van volwassenen met een lage SEP. Innovatie is nodig om de grote kloof qua sport- en beweegdeelname tussen mensen met hogere inkomens en opleidingen en mensen met lagere inkomens en praktisch geschoolden kleiner te maken.

3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Artikel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

3.1. Voorwaarden

Uw projectidee en subsidieaanvraag moeten aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

Subsidie aanvragen in twee stappen

De aanvraagprocedure bij deze subsidieoproep bestaat uit twee stappen/ fasen. In fase 1 werkt u een beknopt projectidee uit, waarna de beoordelingscommissie vooral op relevantie beoordeelt en kijkt of uw idee aansluit bij het doel van de oproep. Projectideeën met een positief advies van de beoordelingscommissie worden in fase 2 uitgenodigd om een volledige subsidieaanvraag uit te werken. In hoofdstuk 4 wordt dit nader toegelicht.

U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen in fase 2 als uw eerder ingediende projectidee in deze subsidieronde een positief advies tot uitwerken heeft gekregen (in fase 1). Overweegt u ondanks dit negatieve advies toch een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen? Dan verzoek ik u vriendelijk hierover zo spoedig mogelijk contact op te nemen via sportinnovatie@zonmw.nl.

3.1.1. Wie mogen aanvragen?

Een subsidieaanvraag wordt ingediend door een samenwerkingsverband van:

- één onderneming met een succesvolle innovatie die gereed is voor grootschalige toepassing. Deze organisatie moet hoofdaanvrager en bestuurlijk verantwoordelijke zijn. Andere organisaties zijn mede-aanvrager.
- tenminste drie organisaties die dienen als 'early adopter/early majority'. Afhankelijk van de innovatie kunnen dit bijvoorbeeld bedrijven zijn (met medewerkers als einddoelgroep), scholen zoals ROC's (met studenten als einddoelgroep) of gemeenten/ sportbedrijven/ welzijnsorganisaties (met inwoners als einddoelgroep). Beschrijf in het projectidee (fase 1) welke afnemers onderdeel uit willen maken van het project. In fase 2 (uitwerken subsidieaanvraag) moeten zij een Letter of commitment ondertekenen.

Ook andere organisaties kunnen onderdeel uitmaken van de aanvraag en aanspraak maken op een deel van de subsidie. Ga na of samenwerking van waarde is voor uw project met:

- een onderzoeksorganisatie of ontwerpbureau dat specifieke expertise inbrengt wat betreft implementeren, opschalen en/of evalueren;
- [Sport Data Valley](mailto:margot@sportdatavalley.nl) via Margot van Beusekom (margot@sportdatavalley.nl) met betrekking tot onder meer het veilig en toegankelijk verzamelen en opslaan van data;
- een gecertificeerd [Sportinnovator-centrum](#) dat onderdeel uitmaakt van het nationale sportinnovatie ecosysteem.

Allerlei typen organisaties kunnen dus aanspraak maken op (een gedeelte van de) subsidie:

1. Bedrijven en maatschappelijke organisaties die economische activiteiten uitoefenen;
2. Nederlandse onderzoeksorganisaties in de zin van het EU staatssteunrecht²;
3. Uitvoerders van een wettelijke taak zoals gemeenten of onderwijsinstellingen;
4. Alle organisaties die niet onder punt 1, 2 of 3 vallen. Bijvoorbeeld Nederlandse zorginstellingen³ of sportverenigingen.

Organisaties die al eerder meer dan 100.000 euro subsidie voor hun innovatie ontvingen van ZonMw en Sportinnovator zijn uitgesloten van deelname.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is. Een sponsor is een organisatie die niet actief deelneemt aan de samenwerking en alleen bijdraagt (in geld of in natura).
- welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Letter of Commitment

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag verplicht. Wat betreft de betrokken afnemers moet hierin naast de bijdrage aan het project ook een koopintentie worden vastgelegd voor de periode na het project, op voorwaarde dat de pilot succesvol is verlopen. Bij aanvang van fase 2 (uitgewerkte subsidieaanvraag) hebben we een format beschikbaar dat u hiervoor kunt gebruiken.

Samenwerkings- en sponsorovereenkomst

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met

² Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie, (2014/C 198/01), artikel 15 onder ee).

³ Definitie van een zorginstelling: artikel 5, lid 1, [Wet toelating zorginstellingen](#).

voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. Als u meer dan 125.000 euro subsidie aanvraagt dan moet u na honorering (maar voor de start van het project) een consortium-/samenwerkingsovereenkomst afsluiten. ZonMw verleent dan subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst(en) door haar geaccepteerd wordt/worden.

3.1.2. Op welke doelgroep(en) richt u zich?

Een deel van de beschikbare subsidie (500.000 euro) is beschikbaar voor innovaties en aanvragen die zich specifiek richten op meer sporten en sportief bewegen van volwassenen met een lage SEP. Maak in uw projectidee en subsidieaanvraag duidelijk of dit het geval is. Als uw innovatie zich specifiek richt op volwassenen met een lage SEP moet u dit duidelijk onderbouwen, bijvoorbeeld met empirische gegevens (data) of eventuele (onafhankelijke) evaluaties waaruit blijkt dat u deze groep eerder succesvol heeft bereikt. Geef ook aan hoeveel volwassenen met een lage SEP u meer aan het sporten of sportief bewegen krijgt in het project en onderbouw in hoeverre het aannemelijk is dat u dit lukt.

3.1.3. Welk bedrag kunt u aanvragen?

Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.500.000,-. Hiervan is € 500.000,- beschikbaar voor innovaties die zich specifiek richten op het sporten en sportief bewegen van volwassenen met een lage SEP. Dit deel van het budget is niet beschikbaar voor aanvragen die zich niet specifiek op volwassenen met een lage SEP richten.

- Er kan maximaal € 250.000,- financiering worden aangevraagd voor een project met een looptijd van maximaal 18 maanden.
- Partijen dienen een eigen bijdrage te leveren van 50% van het totale budget.
- Maak duidelijk hoeveel mensen door uw project meer gaan sporten of sportief bewegen en deel het subsidiebedrag dat u aanvraagt hierdoor. Dit levert een concreet subsidiebedrag op per persoon die u aan het sporten of sportief bewegen krijgt. U kunt dit inhoudelijk in uw projectidee en aanvraag nader toelichten.
- De subsidie mag niet worden ingezet voor het aankopen van de innovatie (product/dienst) of voor reguliere uitvoeringskosten van het sport- en beweegaanbod. Deze kosten maken geen onderdeel uit van de implementatie-activiteiten en mogen niet door afnemers als eigen bijdrage worden opgevoerd.
- Maximaal 25% van de subsidie mag worden gereserveerd voor de eigenaar van de innovatie.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten met een subsidie van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Bij een project met een subsidie van € 125.000,- of meer moet naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden.
- Het is verplicht om bij een uitgewerkte subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totale bedrag mag niet meer dan 15% afwijken dan het aangevraagde bedrag dat u opvoert in het projectidee. Bij het projectidee geeft u een korte toelichting op het bedrag dat u wilt gaan aanvragen.

Voor het opnemen van personeelskosten in het [begrotingsformat](#) van de subsidieaanvraag kan voor medewerkers van de organisatie met de innovatie en voor de organisaties die als afnemer fungeren gebruik gemaakt worden van de [toelichting](#) van ZonMw op inschaling voor 'overige instellingen'. Het is bij deze oproep niet toegestaan een opslag te hanteren ter dekking van overheadskosten.

Dit is niet van toepassing op medewerkers van universiteiten of UMC's. Daarover heeft ZonMw specifieke afspraken gemaakt. Als zij onderdeel uitmaken van een aanvraag dan moet voor hen gebruik gemaakt worden van de afgesproken tarieven uit het bijbehorende begrotingsformat van ZonMw, gebaseerd op hun inschaling. Zie ook de toelichting [hier](#).

3.1.4 Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁴. Voor deze subsidieronde zijn er twee staatssteunmaatregelen, die u kunt toepassen. Voor iedere organisatie uit het samenwerkingsverband die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie dient duidelijk te zijn welke maatregel wordt toegepast. U kunt dit verwerken in uw

⁴ Artikel 107 VWEU.

beschrijving van het 'Plan van aanpak' in het online aanvraagformulier. Organisaties die de DAEB-de-minimisverordening toepassen moeten bij het indienen van de subsidieaanvraag de bijbehorende verklaring indienen. Organisaties die gebruik willen maken van het DAEB vrijstellingsbesluit moeten onder meer bij de verantwoording van ontvangen subsidie duidelijk onderscheid hebben gemaakt in de (financiële) boekhouding tussen de inzet die wordt gepleegd voor dit project ten opzichte van andere activiteiten binnen de organisatie.

De DAEB-de-minimisverordening

Wanneer ondernemingen⁵ binnen deze subsidieronde aanspraak maken op subsidie, verstrekt ZonMw de subsidie onder de DAEB-de-minimisverordening⁶. Dat betekent dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB-de-minimisverordening](#) vindt u meer informatie over de DAEB-de-minimisverordening, evenals de vereisten van de DAEB-de-minimisverordening waaraan moet worden voldaan.

DAEB vrijstellingsbesluit

Indien (een deel van) de binnen een project uit te voeren activiteiten voor deze subsidieoproep door ZonMw worden aangemerkt als een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB'), betekent dit dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. In [Bijlage 2 – Staatssteun – DAEB](#) vindt u meer informatie over het DAEB Vrijstellingsbesluit, evenals de vereisten van het DAEB Vrijstellingsbesluit waaraan moet worden voldaan. Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#). Neem gerust contact bij vragen over welke staatssteunmaatregel het best past voor de organisaties in uw consortium.

3.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw projectidee en aanvraag in het Nederlands.
- Bij het projectidee (fase 1) mogen alleen de volgende bijlagen toegevoegd worden:
 - handleiding of beschrijving van de innovatie (max. 2 pagina's);
 - een businessplan (inclusief markt-/behoefteanalyse) of lean canvas waaruit verdienmodel en groeipotentie blijken (max. 2 pagina's);
 - een samenvatting van onderzoek of evaluatie waarin meer inzicht wordt gegeven in de resultaten en het succes van uw innovatie (max. 3 pagina's);
- De volgende bijlagen zijn verplicht bij een uitgewerkte subsidieaanvraag (fase 2):
 - een uitgewerkte begroting, het is verplicht gebruik te maken van dit [DAEB-begrotingsformat](#) en dit te uploaden bij uw aanvraag in Mijn ZonMw;
 - een businessplan (inclusief markt-/behoefteanalyse) of canvas waaruit verdienmodel en groeipotentie blijken (max. 2 pagina's);
 - [Letter of Commitment](#) inclusief koopintentie (van minimaal 3 afnemers);
 - indien van toepassing voor de organisaties die subsidie wensen te ontvangen: ingevulde en ondertekende DAEB [Verklaring de-minimissteun](#).
- De volgende bijlage(n) zijn optioneel om toe te voegen bij een uitgewerkte subsidieaanvraag:
 - een handleiding of beschrijving van de innovatie (max. 2 pagina's)
 - een samenvatting van een onderzoekspublicatie waarin resultaten van onderzoek of evaluatie wat betreft uw innovatie zijn uitgewerkt (max 2 pagina's).
 - Max. 2 pagina's met figuren en tabellen.

Lean impact canvas

Wat betreft het vereiste businessplan (inclusief markt-/behoefteanalyse) of lean canvas waaruit verdienmodel en groeipotentie blijkt, kunt u gebruik maken van [dit invulsheet](#). In mei/ juni komt er een e-learning beschikbaar via Sportinnovator die nadere informatie geven over de wijze waarop u dit kunt invullen.

⁵ Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering. Binnen deze oproep voldoen bijvoorbeeld ook de activiteiten van gemeenten en kennisinstellingen waarschijnlijk ook aan deze criteria. De staatssteunmaatregelen zijn dan ook voor hen van toepassing.

⁶ Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen.

3.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#).

4. Beoordeling en prioriteitstelling

4.1. Beoordelingsprocedure

Voor de algemene procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

Deze subsidieronde is opgebouwd uit twee fases: Projectideefase en subsidieaanvraagfase. Tijdens de projectideefase beoordelen leden van de beoordelingscommissie de projectideeën op relevantie en globaal op kwaliteit. De commissie selecteert de projecten die het beste passen bij de doelstelling van deze oproep en het meest kansrijk zijn. Deze krijgen een advies om het projectidee uit te werken tot een volledige subsidieaanvraag. De beoordelingscommissie bestaat uit experts die op persoonlijke titel en onafhankelijk beoordelen en voor die taak worden benoemd door het bestuur van ZonMw.

De beoordelingsprocedure in de fase van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit een beoordeling van de kwaliteit en globaal de relevantie van alle aanvragen door referenten. Aanvragers krijgen gelegenheid om schriftelijk te reageren in een wederhoor op het oordeel van de referenten. De beoordelingscommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen en adviseert over honorering aan het bestuur ZonMw, die daarover besluit. Onderdeel van de beoordeling is tevens een interview met aanvragers om vragen van commissieleden te beantwoorden en een toelichting op de aanvraag te kunnen geven. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

4.2. Relevantiecriteria

- **Maatschappelijke relevantie**
De maatschappelijke relevantie van uw voorstel wordt helder beschreven. De meerwaarde van het innovatieve product of concept voor de eindgebruiker moet duidelijk zijn. Ook dient u aannemelijk te maken dat uw innovatie van waarde is voor de organisaties die als ‘early adopter’ optreden. Welk probleem lost het op voor hen en/of op welke manier draagt uw oplossing bij aan het realiseren van hun doelstellingen? Het is duidelijk op welke doelgroep u zich richt en hoe u zorgt dat deze doelgroep meer gaat sporten en/of sportief bewegen. Er moet beschreven en onderbouwd zijn hoe u verwacht impact te realiseren. Het dient duidelijk te zijn hoeveel mensen u met uw project aan het sporten of sportief bewegen krijgt en wat de verwachte impact is op korte en middellange termijn. Uw innovatieproject is onderscheidend ten opzichte van andere (bestaande) oplossingen en initiatieven.
- **Belemmeringen**
Het moet duidelijk zijn waarom uw inspanningen tot nu toe nog niet hebben geleid tot grootschalige toepassing en waarom ondersteuning nodig is. Het is duidelijk welke belemmeringen in de omgeving en/of bij de organisaties die als ‘early adopters/ early majority’ optreden gericht op risico’s, implementatiekosten en/of inpasbaarheid in bestaande processen en systemen die hierbij een rol spelen. Er wordt duidelijk toegelicht op welke wijze deze belemmeringen in het project worden weggenomen. Er is een heldere opschalingsstrategie zichtbaar in de aanvraag.
- **Samenwerking**
De betrokken partijen en hun doelstellingen geven vertrouwen dat grootschalige toepassing wordt bereikt. Er is een heldere groeiambitie bij de ondernemer en de juiste afnemers zijn betrokken om grootschalige implementatie te kunnen realiseren. De afnemers zijn in voldoende mate bereid bij succes betrokken te blijven en duidelijk is welke samenwerkingsafspraken zijn gemaakt.
- **Economisch perspectief**
De innovatie heeft na grootschalige toepassing een kansrijk economisch perspectief. Het businessplan en bijbehorende verdienmodel hebben kans van slagen. Betalingsbereidheid is in beeld bij potentiële afnemers. Het is aannemelijk dat de innovatie nieuwe afnemers vindt en

bestaande afnemers weet te behouden. De innovatie kan zonder (voortdurende) subsidie vanuit (landelijke) overheidsorganen bestaan.

4.3. Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**
Er is een duidelijke doelstelling en vraag- of taakstelling beschreven. Onderdeel van de doelstelling is onder andere een concreet aantal mensen dat u middels dit project aan het sporten of sportief bewegen gaat krijgen. Het aangevraagde subsidiebedrag staat in redelijke verhouding tot het aantal mensen dat gedurende de projectperiode meer gaat sporten of sportief bewegen.
- **Plan van aanpak**
De activiteiten die u uitvoert en de gekozen methoden zijn helder uitgewerkt. Rollen en taken van de projectleden en organisaties zijn helder beschreven en duidelijk over de tijd verdeeld. Maak duidelijk hoe elementen van de Stakeholder Readiness Levels zijn verwerkt in de aanpak en welke opschalingsstrategieën en/of implementatieprocessen worden toegepast.
- **Haalbaarheid**
Het is aannemelijk gemaakt dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. De kosten van activiteiten staan in verhouding tot de voorgenomen doelstelling. Er is zicht op risico's en die zijn gekoppeld aan passende beheersmaatregelen.
- **Expertise en ervaring**
De expertises in de projectgroep dragen bij aan de kwaliteit van het project en het behalen van de beoogde doelstellingen. De hoofdaanvrager beschikt over ervaring en/of expertise wat betreft ondernemerschap en opschalingsstrategieën-/ implementatieprocessen. Indien deze expertise niet aanwezig is wordt duidelijk gemaakt hoe deze bij het project wordt betrokken.
- **Onderbouwing en bewijs**
Aannames zijn gevalideerd in pilots en/of goed onderzocht door middel van (markt)onderzoek. De werking van de innovatie, met gewenste resultaten (output) en beoogde impact (outcome) worden helder beschreven en/of schematisch weergegeven. De behoeften in de markt zijn onderbouwd. Er is een heldere onderbouwing van het businessplan. Er is een heldere theoretische en/of empirische onderbouwing voor de projectaanpak en methoden.

4.4. Prioriteitstelling

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

Relevantie Kwaliteit	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Onvoldoende relevant
Zeer goed	1	3	Afwijzen	Afwijzen
Goed	2	4	Afwijzen	Afwijzen
Voldoende	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen
Matig	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen
Onvoldoende	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

Een aanvraag moet minimaal van goede kwaliteit en relevant zijn om voor subsidie in aanmerking te komen.

Voor aanvragen die zich specifiek richten op volwassenen met een lage SEP is € 500.000,- gereserveerd. Dit budget is niet beschikbaar voor aanvragen die zich op andere doelgroepen richten. Als er voldoende aanvragen zijn die voor honorering in aanmerking komen dan kan het dus zijn dat aanvragen gericht op volwassenen lage SEP die lager uitkomen in de matrix (bijv. hokje 4) toch worden gehonoreerd en aanvragen met een andere doelgroep die hoger uitkomen (bijv. in hokje 2) niet. Omgekeerd maken aanvragen die zich richten op volwassenen met een lage SEP ook aanspraak op het andere deel van het budget (€ 1.000.000). Hierbij geldt in algemene zin dat de beste aanvragen worden gehonoreerd.

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:

- Beoordelingscriterium Maatschappelijke relevantie
- Beoordelingscriterium Economisch perspectief

5. Indienen

5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een subsidieaanvraag is **dinsdag 5 november 2024, om 14.00 uur**.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

5.2 Tips

- Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van sportinnovatie@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen over de subsidieoproep en procedure contact op met: Jarno Hilhorst, 070 515 0376, sportinnovatie@zonmw.nl.

Ook is het mogelijk te sparren met een innovatie-adviseur van Sportinnovator over mogelijke samenwerkingspartners of inhoudelijke focus van uw plan. Wilt u persoonlijk contact dan kunt u een berichtje sturen naar info@sportinnovator.nl.

In de planning, zie [hier](#), staan verschillende momenten waarop de procedure wordt toegelicht of dat de innovatie-adviseurs beschikbaar zijn om direct mee te denken en vragen te beantwoorden.

5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

5.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- [Verplichte begrotingsformat](#)
- [Letter of Commitment](#)
- [Lean impact canvas](#)
- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- ['in 10 stappen subsidie aanvragen'](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)

- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun.](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- www.sportinnovator.nl

6. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB-de-minimisverordening](#)
- [Bijlage 2 – Staatssteun – DAEB](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB-de-minimisverordening

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder [de DAEB-de-minimisverordening \(nr. 360/2012\)](#) moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de DAEB-de-minimisverordening. Deze vindt u hieronder.

Op grond van de DAEB-de-minimisverordening kan een onderneming van verschillende overheidsinstellingen maximaal € 750.000, - aan subsidie ontvangen over een periode van 3 jaar zonder dat dit ongeoorloofde staatssteun oplevert. Bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag dient u een Verklaring DAEB-de-minimissteun in waarin u alle (DAEB)de-minimissteun opgeeft die u over de twee voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar heeft ontvangen. Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als (DAEB) de-minimissteun, zou dat in de betreffende subsidiebeschikking of andere document uitdrukkelijk moeten zijn aangegeven.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de DAEB-de-minimisverordening. Dit betekent dat alle ondernemingen die binnen het project subsidie ontvangen een eigen DAEB-de-minimisverklaring moeten aanleveren.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of de DAEB-de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun, vermeerderd met wettelijke rente.

Het DAEB-de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de [de-minimisverordening \(nr. 1407/2013\)](#) geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als:

- a. één van de situaties bedoeld in artikel 1 lid 2 van de DAEB-de-minimisverordening zich voordoet waarbij toepassing van de DAEB-de-minimisverordening is uitgesloten;
of
- b. door toekenning van de gevraagde subsidie het DAEB-de-minimisplafond zou worden overschreden;
of
- c. uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de DAEB-de-minimisverordening.

Bijlage 2 – Staatssteun – DAEB

Wanneer binnen deze subsidieronde subsidie wordt aangevraagd, kan ZonMw de subsidie verstrekken onder het DAEB Vrijstellingsbesluit⁷, mits aan onderstaande voorwaarden voldaan wordt.

ZonMw heeft de beschreven activiteiten onder het kopje 'doel subsidieoproep' aangemerkt als economische activiteiten van algemeen belang. Voorafgaand aan de subsidieverlening zal ZonMw de subsidieontvanger(s) van de hierboven beschreven activiteiten via een besluit belasten met het beheer van een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB').

De DAEB zal (voor een deel) bestaan uit het uitvoeren van de in het projectvoorstel beschreven activiteiten

De subsidieontvanger(s) die binnen deze subsidieronde subsidie ontvangen zijn op grond van artikel 5 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit verplicht om in hun boekhouding de kosten en de baten die samenhangen met de DAEB activiteiten gescheiden op te nemen van kosten en baten van activiteiten die niet onder de DAEB vallen.

De financiering van het project zal de maximale duur van het project niet overschrijden. De maximale duur van een project zal in lijn met het DAEB Vrijstellingsbesluit in ieder geval niet meer dan 10 jaar bedragen.

Het aangevraagde subsidiebedrag mag niet meer bedragen dan de nettokosten van de voorziene projectactiviteiten. De parameters voor de berekening van de compensatie voor elk project zijn opgenomen in de [begrotingsstukken van ZonMw](#). De berekeningswijzen opgenomen in de begrotingsstukken zijn in overeenstemming met artikel 4 van het DAEB Vrijstellingsbesluit. Gebleken overcompensatie vordert ZonMw op grond van artikel 6 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit terug. Is de looptijd van het project langer dan 3 jaar dan voert ZonMw een tussentijdse controle uit of er sprake is van overcompensatie.

In het geval van een consortium en bij de aanvraag nog onduidelijk is welke partijen aan het consortium deelnemen, is het mogelijk om deze partijen op een later moment aan het consortium toe te voegen. U dient het toevoegen van een nieuwe partij aan het consortium schriftelijk te melden bij ZonMw. De nieuwe partij zal pas onderdeel vormen van het consortium indien ZonMw goedkeuring heeft verleend. Voor alle partijen geldt dat ze afzonderlijk aan alle voorwaarden van het DAEB Vrijstellingsbesluit dienen te voldoen.

Indien blijkt dat de projectactiviteiten niet, of niet geheel zijn verricht, dan wel niet, of niet geheel aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan, kan ZonMw de subsidie op een lager bedrag vaststellen en uitbetaalde voorschotten(deels) terugvorderen.

⁷ Besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, 2012/21/EU, PB EU 2012 L7/3.